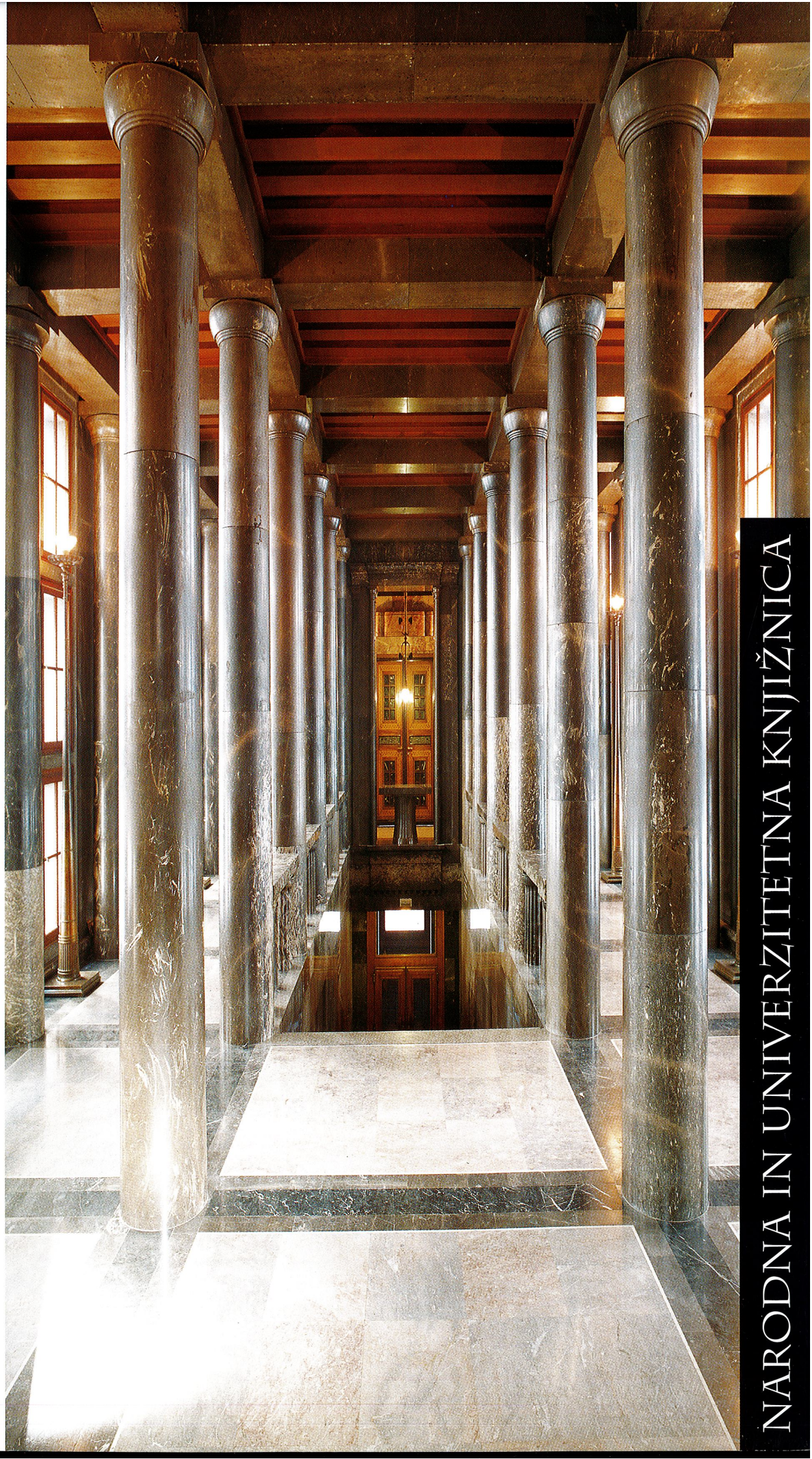

LJUBLJANA

KNJIŽNIČARŠKE NOVICE

9

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

september 2006

Knjižničarske novice 16(2006)9
ISSN 0353-9237

Izdala in založila: *Narodna in univerzitetna knjižnica*
Turjaška 1
1000 Ljubljana
telefon (01) 2001 174, 2001 176, 2001 110
<http://www.nuk.uni-lj.si/>

Za knjižnico: *mag. Lenart Šetinc*
Odgovorna urednica: *Barbara Bračič Fabjančič*
Uredniški odbor: *dr. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, dr. Maja Žumer*

Naslovnico oblikoval: *Aleksij Kobal*
Fotografija na naslovnici: *Goran Bertok*
Tisk: Tiskarna Littera picta, d.o.o.

Naklada: 400 izvodov. Naročnino, naročila in odpovedi pošiljajte pisno do 15. januarja za tekoče leto na naslov uredništva. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Naslov uredništva: NUK, Informacijski center za bibliotekarstvo, za »Knjižničarske novice«, Turjaška 1, 1000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah ali po elektronski pošti: icb@nuk.uni-lj.si

SPLOŠNE KNJIŽNICE

Osrednje območne knjižnice
Delovna skupina za domoznanstvo

PRIPOROČILA ZA BIBLIOGRAFSKO OBDELAVO DROBNEGA TISKA IN ROKOPISOV

Na sestanku Skupine za bibliografsko obdelavo drobnega tiska in rokopisov, ki je bil 19. junija 2006 v NUK in so se ga udeležili Irena Kavčič (NUK), dr. Renata Šolar (NUK), Maja Medic, (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto), mag. Mateja Ločniškar-Fidler (Knjižnica Bežigrad), Irena Sešek (NUK), in Simona Šuler Pandev (Koroška osrednja knjižnica dr. Franceta Sušnika), je vodja skupine Maja Medic na kratko predstavila dosedanje delo.

Skupina za bibliografsko obdelavo drobnega tiska in rokopisov je bila imenovana v mesecu maju 2005 v okviru koordinacije osrednjih območnih knjižnic na področju domoznanstva.

Prvi sestanek je bil sklican meseca oktobra 2005. Članice so predstavile zalogo in strokovno obdelavo določenih vrst gradiva v svojih knjižnicah, pretežno domoznanskega, v sistemu COBISS: razglednice, fotografsko in slikovno gradivo, grafični listi, podobice, plakati, rokopisi, promocijsko gradivo knjižnic in drugo. Ugotovljena je bila neenotnost pri bibliografski in vsebinski obdelavi nekaterih vrst gradiva, npr. pri razglednici izbira naslovne strani, navedba odgovornosti in izdaje ter opis vsebine (polja 300\$a, 3270\$a, 330\$a).

Delovna skupina je naslovila odprta vprašanja na Komisijo za katalogizacijo pri ZBDS. Ugotovila je, da bo potrebno tesnejše sodelovanje s Sekcijo za domoznanstvo pri ZBDS. Na IZUM pa je bilo naslovljeno vprašanje, kako računalniško evidentirati izposajo domoznanskih zbirk, na primer bibliografsko obdelanih člankov v sistemu COBISS.

Sklenjeno je bilo, da se predlaga NUK izvedba delavnice z jasnimi navodili za bibliografsko in vsebinsko obdelavo posebnega knjižničnega gradiva.

Drugi sestanek je bil sklican v mesecu januarju 2006 v UKM, kjer je bil najprej predstavljen domoznanski oddelk UKM, imenovan Posebne zbirke. Na sestanku je bilo ugotovljeno, da je NUK uvrstila v svoj program izobraževanja za leto 2006 vrsto tečajev, ki vključujejo tudi posebno knjižnično gradivo, zato je bil predlog o izvedbi delavnice s prvega sestanka opuščen. V vednost je bil poslan le predlog, da naj se ne odpovedujejo tečaji za strokovno obdelavo posebnega knjižničnega gradiva zaradi premajhne udeležbe tečajnikov, ker so, ne glede na število prijavljenih, nujno potrebni za čim boljši strokovni potek dela v knjižnicah. Na sestanku je bilo še sklenjeno, da mora biti tudi rokopisno gradivo obdelano v sistemu COBISS. Pri bibliografski obdelavi se za morebitno pomoč prosi strokovnjake iz rokopisnega oddelka NUK.

V mesecu maju 2006 se je sestala Delovna skupina za domoznanstvo, v okviru katere deluje tudi Skupina za bibliografsko obdelavo drobnega tiska in rokopisov. Na sestanek sta bili povabljeni Irena Kavčič in Dunja Kalčič, ker je bila jeseni 2005 Komisija za katalogizacijo pri ZBDS ukinjena, vprašanja o pravilni bibliografski obdelavi posebnega knjižničnega gradiva pa so ostala odprta. Razloženo je bilo, da se vsebine opišejo v polju 330\$a, navajanje avtorjev mora biti natančno in dosledno

(blok 7XX). Glede zbirnih zapisov ni enotnih navodil. Knjižnica, se po lastni presoji odloči, katero gradivo bo obdelano kot zbirni zapis. Gradivo se išče predvsem po vsebini in ne toliko po avtorjih ali naslovih, zato je vsebinska obdelava ključnega pomena.

Po uvodni predstavitvi dosedanjega dela so članice skupine opisale kolegicam iz NUK-a probleme in neenotnost pri strokovni obdelavi določenih drobnih tiskov v splošnih knjižnicah. Glede na pripravljene vzorčne primere so bila obravnavana naslednja območja bibliografskega opisa: naslov in navedba odgovornosti, izdaja, založništvo, opombe, vsebinski opis in vrstilec UDK. Pregledne vzorčne primere za formalno in vsebinsko obdelavo koledarjev, plakatov, razglednic in fotografij je pripravila Renata Šolar.

Priporočila so naslednja:

Avtorstvo – fotografije, koledarji, plakati, razglednice

Fotografije

- Avtor je fotograf (700\$3\$4). Če ni najdljiv, je delo anonimno (200\$a ind. 1).

Koledarji

- Avtor dela je oblikovalec (700\$3\$4).

Plakati

- Avtor je oblikovalec (700\$3\$4). Če pa je delo nastalo v studiu, je to produkt skupnega dela. Delo je obdelano kot anonimno (200\$a ind. 1), studio dobi dodatni vpis (712\$ac4).

Razglednice

- Avtor je fotograf (700\$3\$4). Če ni najdljiv, je delo anonimno (200\$a ind. 1).
- Pri reprodukciji umetniškega dela je avtor umetnik (700\$3\$4), npr. Maksim Gaspari.

Naslovna stran – fotografije, plakati, razglednice

- Naslovna stran je prikaz kraja in/ali dela.

- Če npr. razglednica nima naslova, ga vsebini ustrezno določimo. Zapišemo ga v oglatem oklepaju.

200 \$a\$ib Stvarni naslov

200\$a [Kozolec] \$b Slikovno gradivo

225\$a Slovenska umetnost

540\$a Slovenska umetnost

Pojasnilo: Na razglednici je fotografija kozolca, na hrbtni strani razglednice je napisano Slovenska umetnost

200 \$a\$ib Stvarni naslov, Naslov podrejenega dela, Splošna oznaka gradiva

200 \$a [Ivan Cankar \$i Portreti] \$b Slikovno gradivo

200 \$a [Konferenca COBISS \$i Plakati] \$b Slikovno gradivo

200 \$a [Dramski igralci \$i Portreti] \$b Slikovno gradivo

- V območju opomb mora biti zapisano, če se naslov z naslovne strani npr. razglednice razlikuje od naslova na hrbtni strani (300\$a in 516\$a).

- Za vzporedni naslov anonimnega dela izdelamo dodatni vpis (obvezen vnos vzporednega naslova v polje 510\$a, indikator ima vrednost 1).

Izdaja - razglednice

Če so znani podatki o izvirni izdaji, jih navajamo.

324 \$a Podatki o izvirni izdaji

324 \$a Izv. izd.: V Praze, 1921

Založništvo – fotografije, razglednice

- Avtor fotografije, ki nastane v knjižnici, je fotograf, knjižnica pa je založnik v primeru, ko ima funkcijo založništva.
- Pri starih razglednicah je fotograf pogosto založnik.

Leto izida - fotografije, koledarji, plakati, razglednice

Kadar je letnica izida negotova (100\$b "f"), v podpolju 100\$c navedemo najzgodnejše možno leto izida, v podpolju 100\$d pa najkasnejše možno leto izida. Kadar imamo podatek le o eni možni (oz. zelo verjetni) letnici izida, izpolnimo samo podpolje 100\$c.

Barve - razglednice

Razglednici, ki sta po vsebini in velikosti enaki in se razlikujeta le v barvnem odtenku, sta to dve enoti, vsaka dobi svoj bibliografski opis. V opisu mora biti napisano primerno pojasnilo (215\$c, 300\$a, 610\$a).

Opombe k opisovanemu izvodu – starejše (antikvarno) gradivo – razglednice

316 \$a\$5 Opombe o izvodu

316 \$a Razglednica je bila poslana, ročno napisan datum 18. 6. 1910, letnica na razglednici

MCMX, 1910 \$5 ime ustanove, na katero se polje nanaša, v šifrirani obliki

316 \$a Podpisani in oštevilčeni izvodi: 1-20, EA 1-5 \$5 ime ustanove, na katero se polje nanaša, v šifrirani obliki

Enako velja za grafične mape.

Povzetek ali izvleček – razglednice

Povzetek ali izvleček je zapisan v 330\$a in ne v 300\$a in/ali v 327\$0\$a.

330 \$a Povzetek ali izvleček

330 \$a Prikazuje Savinjo južno od Celja s pericami in pogled na celjski grad z juga

330 \$a Mlada ženska z mandolino v roki sedi pod drevesom, nad njo so v krogih naslikani Kralj Matjaž, Kralj Samo in Kraljevič Marko

Vsebinska obdelava – fotografije, koledarji, plakati, razglednice

Fotografije - portretne fotografije

Primer: Portretna fotografija Izidorja Cankarja

600 \$a Cankar

ALI

\$b Izidor

\$f 1886-1958

600 \$a Cankar

\$b Izidor

\$f 1886-1958

\$x Individualni portret

\$w Portretne fotografije

606 \$a Slovenski pisatelji

606 \$a Slovenski pisatelji

609 \$a Portretne fotografije

\$x Individualni portret

675 \$a 929 Cankar I.(084.12)

\$c 929 – Osebne biografije. Skupinske biografije

675 \$c 77 - Fotografija. Fotografski postopki. Fotografski posnetki. Dokumentarna Fotografija

Možnosti v 600/609 \$x Skupinski portret / Dvojni portret / Dvakratni portret

\$x Značajski-umetniški portret / Opisni-značilni portret / Studijski portret

Fotografije - krajinske fotografije

607 \$a Kranj **ALI**

607 \$a Kranj
\$x Vedute

609 \$a Krajinske fotografije
\$x Vedute

\$w Krajinske fotografije

675 \$a 77.047(497.4 Kranj)

\$c 77 - Fotografija. Fotografski postopki. Fotografski posnetki. Dokumentarna fotografija

Možnosti v 607/609 \$x Panorame / Marine

Fotografije - krajinske fotografije - neznani kraj

609 \$a Krajinske fotografije

\$x Gozdni pejzaž / Morski pejzaž / Gorski pejzaž

675 \$a 77.047 (497.4)

\$c 77 - Fotografija. Fotografski postopki. Fotografski posnetki. Dokumentarna fotografija

Fotografije - arhitekturne fotografije

Primer: Fotografija Marijine cerkve na Rožniku

607 \$a Rožnik **ALI**
\$x Marijina cerkev

607 \$a Rožnik
\$x Marijina cerkev
\$w Arhitekturne fotografije

609 \$a Arhitekturne fotografije
\$x Cerkvena arhitektura

675 \$a 77.047:726.54(497.4 Rožnik)

\$c 77 - Fotografija. Fotografski postopki. Fotografski posnetki. Dokumentarna fotografija

Možnosti v 609 \$a Posvetna arhitektura / Eksterier / Interier

Primer: Dokumentarna fotografija neznane hiše

606 \$a Kmečke hiše / Meščanske hiše

609 \$a Arhitekturne fotografije
\$x Eksterier / Interier

675 \$a 77.044:728(497.4)

\$c 77 - Fotografija. Fotografski postopki. Fotografski posnetki. Dokumentarna fotografija

Fotografije - Gorske fotografije

Primer: Fotografija Triglava

606 \$a Gore

ALI

607 \$a Triglav

\$w Gorske fotografije

607 \$a Triglav

609 \$a Gorske fotografije

675 \$a 77.047(234.326.6 Triglav)

\$c 77 - Fotografija. Fotografski postopki. Fotografski posnetki. Dokumentarna fotografija

Fotografije - žanrske fotografije

Primer: Fotografija kmetov, ki žanjejo žito

606 \$a Kmetje

ALI

606 \$a Kmetje

\$x Vsakdanje življenje

\$x Vsakdanje življenje

\$w Žanrske fotografije

609 \$a Žanrske fotografije

\$x Kmečki žanr

675 \$a 39:316.343.64(084.12)

\$c 39 - Etnologija. Običaji. Ljudski prazniki. Koledarski prazniki. Družabno življenje. Bonton

675 \$c 77 - Fotografija. Fotografski postopki. Fotografski posnetki. Dokumentarna fotografija

Možnosti v 609 \$x Meščanski žanr / Lovski žanr / Vojaški žanr / Otroški žanr / Žanrski prizori v krajini

Koledarji

675 \$a 050.9

\$c 050.8/.9 Adresarji. Almanahi. Koledarji

601 \$a Šentjakobsko gledališče

\$c Ljubljana

\$w Gledališki plakati

675 \$a 766:792(497.4)

\$c 766 - Grafično oblikovanje. Plakati

Plakati

Primer: Plakat za 37. Pokal Vitranc v Kranjski gori, leta 1999

601 \$a Pokal Vitranc

\$d 37

\$f 1999

\$e Kranjska gora

\$w Športni plakati

675 \$a 766:796.926(497.4)

\$c 766 - Grafično oblikovanje. Plakati

Primer: Volilni plakat Socialdemokratske stranke Slovenije

601 \$a Socialdemokratska stranka Slovenije

\$z 2000

\$w Volilni plakati

675 \$a 324(497.4)"2000"(084.5)

\$c 324 - Volitve

675 \$c 766 - Grafično oblikovanje. Plakati

Reklamni plakati različnih vsebin

Primer: Plakat za predstavo Šentjakobskega gledališča

609 \$a Reklamni plakati

675 šc 766 – Grafično oblikovanje.
Plakati

Razglednice

Primer: Razglednica Ljubljane

607 ša Ljubljana

šw Razglednice

675 ša 77.047 (497.4 Ljubljana)

šc 77 – Fotografija. Fotografski
postopki. Fotografski posnetki.
Dokumentarna fotografija

675 ša 908(497.4 Ljubljana)(084.12)

šc 908(497.4) – Slovenija,
domoznanstvo

Določanje UDK vrstilca za razglednice je zapleteno. "Razglednice" se v tabelah UDK pojavljajo le kot glavni vrstilci, vendar raba le-teh v tem primeru ni pravilna. Kadar klasificiramo dokumente s slikovnimi motivi krajev (tudi zbirke razglednic), največ uporabljamo 77.047 in 908....(084.12). Pogosto damo kar obe varianti.

Na sestanku je bilo še poudarjeno, da mora biti bibliografski opis drobnih tiskov narejen v skladu z mednarodnim standardnim bibliografskim opisom neknjižnega gradiva - ISBD(NBM), ki temelji na splošnem - ISBD(G) in v skladu s Priročnikom za UNIMARC - Format za bibliografske podatke. Navodila z vzorčnimi primeri za tovrstno gradivo so zapisana tudi v priročniku PREKAT.

Deli zapuščin, kot je npr. inventar (omare, stoli, mize ...) ne sodijo v bibliografski opis gradiva. Inventar se evidentira posamično v registru osnovnih sredstev (inventarna knjiga). Dobro je, da so pogoji sprejema in popisa tovrstnih zapuščin zapisani v poslovniku knjižnice. Enako velja za darovano knjižnično gradivo.

Zapis za promocijsko gradivo knjižnice je lahko izdelan kot zbirni zapis. Če se posamezne enote gradiva izposojajo,

mora imeti vsaka enota svojo inventarno številko.

Prisotni so se dogovorili, da bodo še naprej zbirali vprašanja, pripombe in predloge na področju bibliografske obdelave drobnega tiska in rokopisov. S sodelovanjem strokovnjakov iz NUK-a in IZUM-a bodo zapisali priporočila in jih za širšo strokovno javnost objavili v Knjižničarskih novicah.

Mateja Ločniškar-Fidler,
Knjižnica Bežigrad
Maja Medic,

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

NA OBISKU PRI KNJIŽNIČARKI IN PRAVLJIČARKI TILKI JAMNIK

Tilka Jamnik iz Pionirske knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani je začela pravljice pripovedovati, ko je postala mama: "Pravljice sem brala ali pripovedovala svojim otrokoma in ju vodila na ure pravljic v Pionirsko knjižnico v Ljubljani. Počasi se mi je zazdelo, da bi to tudi jaz znala in predvsem rada počela, pa sem naredila strokovni izpit iz bibliotekarstva in se leta 1989 prijavila na razpis informatorja - pravljicarja v Pionirski knjižnici. V ure pravljic me je uvedla knjižničarka Tanja Pagačar. Na začetku pa sem obiskala tudi pravljичne ure v splošnih knjižnicah v Kranju in Mariboru. S svojima otrokoma sem obiskovala lutkovne predstave, različne delavnice ... tako sem marsikaj videla in prenašala v svojo prakso. Spoznala sem Anjo Štefan, Ljubo Jenče ... z leti sem imela priložnost slišati vse več knjižničark - pravljicarj iz drugih knjižnic. Pa tudi ko hodim po svetu, na konferencah in kongresih marsikaj doživim."

Tilka Jamnik je kot prava knjižničarka velika ljubiteljica knjig in svojo ljubezen do tiskane besede želi prenesti tudi na otroke in njihove starše. Zato je bila njena priljubljena bibliopedagoška oblika tudi igralna ura s knjigo:

"Še bolj kot ure pravljic pa so mi bile v izziv igralne ure s knjigo, kjer sem poskušala v pravljичnem vzdušju, ob igri in z različnimi poustvarjalnimi dejavnostmi na določeno temo navduševati otroke in starše za branje in knjige."

Pri igralnih urah s knjigo namreč želimo knjižničarji otrokom na njim primeren način približati različno knjižnično gradivo o določeni temi. Gre pravzaprav za obliko knjižničnega pred opismenjevanja otrok v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju.

Kot otrok je Tilka Jamnik rada prisluhnila dedku, ki ji je pripovedoval zgodbe iz svojega življenja. Starši pa so ji brali pravljice, na primer *Lupinico Vere Albreht*, ki je izhajala v *Poročevalcu*, in druge otroške knjige.

"Še danes so pravljice moja glavna, temeljna in ... najljubša literatura. Sploh se mi ne zdi samo za otroke. No, pa saj tudi ni, saj vendar vemo, zakaj, kako in za koga so nastajale ljudske pravljice. Tudi Andersen, predvsem pa Hoffmann in Wilde so pisali pravljice za odrasle. Pravljica jim je kot literarna forma najbolj ustrezala. Zelo uživam v sodobnih avtorskih pravljicah, kjer sta besedilo in ilustracija zlita v celoto. Zelo rada imam slikanice."

Tilki Jamnik so ljube tako ljudske kot sodobne avtorske pravljice:

"Vse pravljice imam rada. Pomembna je kakovost in sporočilo. Če je pravljica ilustrirana, je seveda pomembna tudi kakovost ilustracije. Je pa res, da je praviloma lažje pripovedovati ljudske pravljice in takšne, ki imajo privlačno dogajanje, napeto fabulo. Pomembno je, da je bralcu pravljica všeč, da jo ima pripovedovalec rad ... to učinkuje na

otroka in je enako pomembno kot besedilo. Pomembno je, kako jim pravljico preberemo ali povemo."

Tilko Jamnik so kot pravljíčarko imele za vzornico mnoge slovenske knjižničarke. Sedaj ne vodi več rednih pravljíčnih ur in igralnih ur s knjigo, pač pa piše strokovne prispevke in tudi knjige o knjižni vzgoji. Predava staršem in vzgojiteljicam na seminarjih ter vodi delavnice za otroke in starše, a na takih srečanjih pripoveduje pravljíce tudi odraslim.

Špela Pahor,
Mestna knjižnica Izola

MEDNARODNI PROJEKTI

USPEŠEN ZAKLJUČEK PROJEKTA reUSE!

Konec junija 2006 se je zaključil dvoletni projekt na področju gradnje digitalnih arhivov, *reUSE! (reUSE digital master files of printed material!)*, ki ga je financirala evropska Komisija v okviru programa e-Vsebine. Cilj projekta je bil vzpostavitev zaupanja vrednih digitalnih repozitorijev v partnerskih nacionalnih knjižnicah v Avstriji, Estoniji ter Univerzitetni knjižnici v Berlinu, ki bodo omogočali zbiranje, hrambo in dostop do digitalnih originalov dokumentov, ki jih izdaja javni sektor.

Slika 1: Matjaž Depolli, Mateja Šmid in mag. Alenka Kavčič-Čolić na projektnem sestanku v Tallinu, Estonija, junij 2005

Slika 2: Člani slovenske skupine evalvatorjev projekta

V projektu smo sodelovali Univerzitetna knjižnica v Innsbrucku, ki je bila glavni koordinator projekta, Univerzitetna knjižnica v Berlinu, Univerzitetna knjižnica v Gradcu, Univerzitetna knjižnica v Linzu, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Nacionalna knjižnica Estonije, Nacionalna knjižnica Nemčije ter Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. Narodna in univerzitetna knjižnica je koordinirala evalvacijsko delovno skupino, ki smo jo sestavljali dr. Reinhard Altenhöner in Tobias Steinke iz nemške Nacionalne knjižnice, dr. Žiga Turk in Mateja Šmid iz

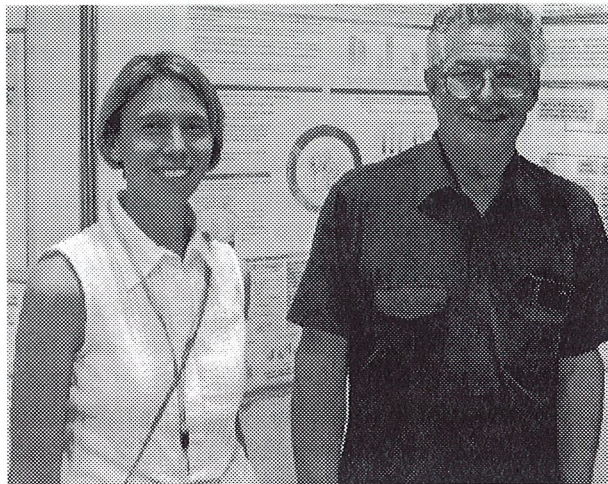
Fakultete za gradbeništvo in geodezijo ter mag. Alenka Kavčič-Čolić, Darko Majcenović, Matjaž Depolli in Špela Razpotnik iz Narodne in univerzitetne knjižnice. Namen delovanja naše skupine je bil kritično spremljati delo naših partnerjev, jih usmerjati na podlagi veljavnih standardov pri gradnji digitalnih repozitorijev ter jih po potrebi opozoriti na kritične točke.

Pomemben rezultat projekta je bilo oblikovanje novega metodološkega modela, saj v času definicije evalvacijskega okvirja ni bilo na voljo nobene metodologije ali standarda, na katerega bi se lahko oprli in ki bi nam omogočil celoviti pristop k oceni digitalnih repozitorijev partnerjev.

Metodologija, ki smo jo razvili v okviru projekta, zajema organizacijski, tehnološki in uporabniški vidik. Sam pristop je zbudil precejšnje zanimanje na letošnji konferenci LIDA v Dubrovniku. Poster, ki ga je predstavila Mateja Šmid iz Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, je bil nagrajen kot najboljši poster v kategoriji raziskovalnih posterjev. Novica o tem je bila objavljena na 28. strani revije Information Today, 23 (7, julij/avgust), 2006. Nekateri eksperti v evropski Komisiji v Luxemburgu so celo predlagali, da bi to metodologijo preizkusili pri evalvaciji novega projekta Evropske digitalne knjižnice, ki je bil izbran za financiranje v okviru programa eVsebinePlus.

Poleg omenjene evalvacije je NUK raziskoval izvedljivost gradnje digitalnega arhiva v slovenskem okolju. Rezultati so zelo spodbudni in vsem, ki ste sodelovali v anketi, se iskreno zahvaljujemo.

Evalvacijsko poročilo in poročilo o izvedljivosti projekta v Sloveniji sta bila objavljena na straneh projekta (<http://www.uibk.ac.at/reuse/documents/>).

Slika 3: Mateja Šmid in dr. Tefko Saračević pred nagrajenim posterjem na konferenci LIDA v Dubrovniku (29.5.- 4.6.2006).

Projekt nam je vsem omogočil pridobitev in izmenjavo znanj, izkušenj ter povezavo s skupino eminentnih evropskih strokovnjakov na področju gradnje digitalnih arhivov.

Alenka Kavčič-Čolić,
Narodna in univerzitetna knjižnica

IZ RAZSTAVNIH DVORAN

MINI BOLOGNA

Razstava mladinskih knjig v tujih
jezikih

MINI BOLOGNA je razstava ilustriranih mladinskih knjig v tujih jezikih in hkrati edina potujoča razstava tujejezičnih knjig za mladino v Sloveniji. Knjižni fond zbirke vsebuje 505 bogato ilustriranih mladinskih knjig iz 44 držav in je namenjen predšolskim in osnovnošolskim otrokom kot informacija o obstoju tujejezičnih kultur, jezikov in pisav.

Izvor imena

Ime je dobila po italijanskem mestu BOLOGNA, kjer je že več kot 30 let vsako pomlad mednarodni sejem otroške in mladinske literature in od koder izvirajo vse knjige v zbirki. Pomanjševalnica MINI simbolično predstavlja delček množice razstavljenih knjig na bolonjskem sejmu.

Kratka kronologija

Začetki te, pri nas edinstvene knjižne razstave, segajo v leto 1992, ko je višji knjižničar Drago Pirman, takrat zaposlen na OŠ Jurija Dalmatina v Krškem, prvič obiskal mednarodni knjižni sejem v italijanski Bologni. Tam se mu je porodila ideja o tem, da bi vsaj majhen del ogromnega knjižnega bogastva na sejmu lahko predstavil otrokom v slovenskih šolah in vrtcih ter jih na ta način seznanil s pisanim mozaikom svetovne knjižne kulture. Idejo je na sejmu takoj podprl takratni predstavnik ameriške založbe Publications International, Iztok Bartolj, in mu za začetek podaril krepak kup poučnih slikanic za osnovno šolo. Na ta način je Mini Bologna dobila začetni zagon in kmalu prodrla v zavest mnogih

predstavnikov tujih založb na sejmu kot njihova brezplačna poslanka za širjenje knjižne kulture. Zato so bile na tem sejmu knjige avtorju podarjene izključno v ta namen.

Razstava je od leta 1992 pa do danes doživela več kot 110 postavitvev po knjižnicah, šolah in vrtcih, obiskala je tudi sosednji deželi, Hrvaško in Avstrijo. Drago Pirman se je leta 1996 zaposlil v Knjižnici Brežice in si prizadeval najti ustrezno mesto za stalno postavitev razstave. Direktorica Tea Bemkoč je prisluhnila njegovi želji in 2. aprila 2005, ob otvoritvi oddelka za mladino, je ta razstava dobila svoje stalno mesto v brežiški knjižnici. Ob tej priložnosti je avtor razstave knjižnici podaril celotno zbirko Mini Bologna. Tako je sedaj na posebnih panojih razstavljenih 40 knjig iz

40 držav, vsaka v enem od tujih jezikov, ki predstavljajo paleto knjižne kulture iz raznih koncev sveta, torej svet v malem. Ostale knjige bodo po bibliografski obdelavi na voljo za ogled ali izposajo na mladinskem oddelku Knjižnice Brežice.

Stalno razstavo v brežiški knjižnici obiskujejo otroci iz okoliških šol in vrtcev, na ogled razstave pa vabimo tudi ostale otroke iz cele države. Po dogovoru lahko avtor z razstavo obišče knjižnico, šolo ali vrtec. Ogled razstave vedno spremlja bibliopedagoška ura, kjer otroci med poslušanjem zgodbic iz knjig spoznavajo njihove vsebine ne glede na jezik in pisavo. Izbor knjig je za vsako predstavitev prilagojen starostni skupini otrok.

Slika 1: Ogled razstave z bibliopedagoško uro (2005)

Postavitev razstave

Knjige so na stalni razstavi urejene po kontinentih, začenši z Evropo (Španija, Portugalska, itd.), Rusijo, Bližnjih Vzhodom, sledijo Afrika, Severna in Južna Amerika, potovanje končamo v Avstraliji in Aziji. Avtor se je za tako postavitve odločil zaradi nenavadnosti nekaterih pisav.

Vsaka razstavljena knjiga predstavlja jezik in pisavo ter s tem knjižno kulturo dežele od koder prihaja. Dodan je napis z zastavo države, njenim slovenskim imenom in jezikom. V knjigi najdemo podatek o tem, kdaj je avtor knjigo prejel in večkrat tudi kopijo vizitke predstavnika založbe, ki je knjigo avtorju na bolonjskem sejmu podaril.

Namen razstave

Namen razstave je večplasten:

- *razvijanje splošne kulture*: pisana paleta 44 tujih jezikov in različnih vrst pisav daje mladim obiskovalcem osnovna spoznanja o obstoju in pomenu raznolikosti kultur iz raznih koncev sveta,
- *zmanjšanje agresivnosti, dvig tolerance*: za razliko od vsakodnevnih prizorov nasilja in nestrpnosti do soljudi nam mozaična pisana paleta knjig od vsepovsod nenasilno sporoča, da je možno mirno medsebojno sožitje,
- *spoznavanje držav v EU*: raznolikost knjižne ponudbe Mini Bologne zagotavlja možnost predstavitve vsake države Evropske unije preko knjižnega originala,
- *ponudba knjige v domačem jeziku*: vsem, ki doma govorijo v drugem jeziku vsaj enega od staršev, je dobrodošla knjiga iz njihove domovine, marsikdaj bolj dragocena tu kot doma,
- *dopolnitev in popestritev učnega načrta za osnovno šolo*: razstava pokriva področje učenja tujih jezikov in ga učinkovito dopolnjuje predvsem

na področju angleškega jezika, sledijo nemščina, italijanščina, francoščina ter ostali manj znani tuji jeziki.

Pri drugih predmetih razstava najbolj dopolnjuje področje narave, ekologije, živalstva, rastlinstva, medicine (droge), sociologije (nasilje), geografije, zgodovine, itd.

Najvažnejša od vsega je ideja o obveščanju mladih o obstoju drugih kultur, jezikov, narodov in narodnosti prav preko dobro ilustrirane mladinske knjige, ki, tako kot glasba, nima začrtanih meja. Jezik pri tem sploh ni ovira, saj vsak obiskovalec dojema knjižno sporočilo na svoj lasten način, pri čemer mu kvalitetna ilustracija lahko zelo pomaga.

Projekt

Knjižnica Brežice je projekt Mini Bologna prijavila na Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področjih umetnosti in knjige za leto 2006 in pridobila del sredstev s strani Ministrstva za kulturo.

V okviru projekta smo

- avtorju omogočili obisk sejma otroških knjig v Bologni,
- v knjižnici izdelali informativno brošuro,
- v sodelovanju s Knjižnico Otona Župančiča, enoto Pionirska knjižnica, 10. maja 2006 organizirali srečanje mladinskih knjižničarjev iz vse Slovenije z vodenim ogledom po razstavi,
- z razstavo obiskali Gradsko knjižnico Samobor (Hrvaška). V sredo, 5. aprila 2006, je bila ob otvoritvi razstave izvedena bibliopedagoška ura za učence 3. razreda OŠ Bogumila Tonija Samobor. Razstavo v izložbenih vitrinah mladinskega oddelka Gradske knjižnice Samobor so si obiskovalci lahko ogledovali do 27. aprila 2006.

- postavili Mini Bologno tudi v prostorih Knjižnice Bežigrad v Ljubljani, kjer je gostovala od 26. junija do 14. julija 2006.

Draga Pirman
Sabina Stanič,
Knjižnica Brežice

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE

Razstava o oglaševanju v slovenskih časnikih
do druge svetovne vojne
v Narodni in univerzitetni knjižnici

Letošnje poletje smo v Narodni in univerzitetni knjižnici na ogled postavili razstavo z nam vsem dobro znano in zabavno tematiko oglaševanja.

Na tem področju se vsi počutimo kot doma, saj se dnevno jezimo na kupe papirja v poštnem nabiralniku in na TV

oglase, ki neprestano prekinjajo našo najljubšo nadaljevanko. Toda si sploh znamo predstavljati svet brez reklam? In če smo iskreni, bi to sploh želeli?

Zdi se, da je danes že prav vsak izdelek in storitev del oglaševalske kampanje. Oglašuje se avtomobile in toaletni papir, počitnice in žvečilne gume, lake za lase, hrano za pse in storitve vseh vrst...

O reklamah se pogovarjamo zjutraj na avtobusu in ob kavi, v nas zrejo z velikih panojev ob cesti, neutrudno prihajajo k nam prek radijskih in TV programov, ne zapustijo nas niti v intimi javnih toaletnih prostorov. Oglaševalci prežijo na nas na vsakem koraku. Vsi bi radi delček naše pozornosti in seveda denarja. Je bilo od nekdaj tako?

Pri svojem delu v Zbirki serijskih publikacij Narodne in univerzitetne knjižnice sem se dnevno srečevala s kopico oglasov v starem in novem časopisju in zanimalo me je, kdaj in kako se je vse skupaj pravzaprav začelo.

Pri temeljitejšem raziskovanju sem ugotovila, da na temo zgodovine oglaševanja v časnikih ne obstaja kaj prida literature, zato pa toliko več "materiala", ki bi ga bilo potrebno pregledati. Zaradi pestrosti in širine področja oglaševanja sem kaj hitro prišla do točke, ko sem se morala odločiti, kakšno vrsto gradiva bom pregledovala in predvsem, kakšen čas bo zaobjemal pregled. Glede na to, da so časniki tisti, ki prinašajo najbolj pestro paleto oglasov, odločitev ni bila pretežka. Časovna meja pa se je ponujala kar sama: z drugo svetovno vojno in svetom, razklanim na dva pola, se je močno spremenilo tudi oglaševanje in njegov razvoj med in po vojni zasluži posebno obravnavo.

Pregledovanje sem začela z Vodnikovimi *Lublanskimi Novicami*, nadaljevala pa z Bleiweisovimi *Kmetijskimi in rokodelskimi novicami*, ter *Slovenskim*

narodom, Slovincem, Jutrom in tržaško *Edinostjo*. Skušala sem zajeti vse slovensko področje in sem prelistala tudi časnike lokalnega značaja kot so *Gorenjec, Dolenjec, Dolenjske novice, Korošec, Notranjec, Novine za Vogrske Slovence...* ter strokovno usmerjene časnike kot je *Učiteljski tovariš, Slovenski gospodar, Trgovski list...* Skladovnica kopij oglasov pred mano se je večala in ko sem končala s pregledovanjem, je bilo treba oglasenajprej razvrstiti po tematiki in izmed njih izbrati tiste naj.

Razstava, ki si jo je bilo mogoče ogledati v preddverju velike čitalnice je tako prikazovala izbor naj-reklam, ki so, gledano z današnjimi očmi, najbolj zanimive, najlepše in najduhovitejše. Popeljala nas je v čas, ki nam je hkrati blizu in daleč. Daleč glede na minula leta, blizu pa zaradi dejstva, da se ljudje nismo prav veliko spremenili.

Tudi pred sto in več leti so časniki polni oglasov za kreme, ki nesporno pomladijo, za mazila in tinkture, ki ozdravijo vsakovrstne bolečine, za učinkovite shujševalne čaje, ki kar odplaknejo odvečno maščobo, da pralnih sredstev niti ne omenjam.

Za stekli oken v preddverju smo v času razstave kot v izložbe postavili predmete, ki so bili najpogostejši predmet oglaševanja. Prijazno so nam jih je posodili Mestni muzej Ljubljana in zasebni zbiralci. Čevlji Peko in Bata, modni dodatki ter embalaže zdravil, hrane in pralnih praškov, kot je bil znameniti Plavi Radion. Le kdo ne pozna Nivea kreme, Kneippove kave in bombonov 505 s črto?

V radostnem pričakovanju

vselega dogodka si pripravlja gospa Mica vse potrebno. Povoji, pleničke, čepice, vse je že pripravljeno za novorojenčka, kar je duhleče in snežnobelo opral

**Schichtov
RADION**

Kratek povzetek zgodovine časopisnega oglaševanja nas pouči, da je bil prvi časopisni oglas na svetu natisnjen leta 1625 v Angliji in se je nanašal na poroko v kraljevi družini.

Kmalu so mu sledile reklame za kavo in čaj, a do pravega oglasa je bilo vendarle še daleč. Za njegovega očeta velja

Benjamin Franklin, ki je sredi 18. stoletja oglase v svojem listu prvič med seboj razmejil, uvedel velike naslove in ilustracije, vse z namenom, pritegniti bralca.

V slovenskem prostoru velja za prvega časopisnega oglaševalca Valentin Vodnik. Oglase je natisnil že v prvi številki

Lublanskih novic leta 1797 vposebni rubriki *Perstavk* na zadnji strani. Tako po izgledu kakor po vsebini spominjajo na današnje male oglase.

Obliko, bolj podobno sodobni, dobijo šele v petdesetih in šestdesetih letih 19. stoletja, ko porast števila časopisov in vedno večja konkurenca med oglaševalci povzročita boj za opaženost.

Oglasi postanejo vidni, duhoviti, grafično poudarjeni in estetski, med njimi je mnogo takih, ki so očitno pretirani in dajejo lažne obljube.

Oglaševati izdelek postane tako pomembno, kakor njegova izdelava. Tega se zavedajo tako proizvajalci kot založniki časopisov, ki začno oglasni prostor tržiti.

Reklam je vedno več, postanejo pomemben del vsebine vsakega časopisa in niso nujno na zadnjih straneh.

Dolga hoja po slabi cesti je zelo naporna in utruja. V takem primeru pomagajo odlični **Ki-Ki** bonboni, ki dajejo moč in svežost.

Kdor je **Ki-Ki** počuti se bolje.
 Kdor je **Ki-Ki** ta je dobre volje.

Ki-Ki čudo osvežujo, se prileže, prija.

IZDELEK: UNION, ZAGREB

V količini in kvaliteti časopisnih oglasov se odražajo gospodarske krize, vojne in naravne katastrofe, a oglaševanje nikoli čisto ne zamre. Iz oglasov lahko razberemo, kaj so ljudje največ kupovali, česa so si želeli, kakšno je bilo njihovo družabno življenje in kako so, tako kot še danes, hlastali za lepoto in mladostjo. Dobri oglasi, ki so ujeli pravo noto, živijo v ljudski zavesti že desetletja, prav tako

kakor dobre blagovne znamke. In še vedno nesporno velja, da napreduje le tisti, ki oglašuje!

Vsaka dama naj čita
 moja telesnimova navodila o
 modernem negovanju grudi.
 Iskušen svet pri vpislosti in pomanj-
 kanju balneoli. — Pišite zaupno na
 Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko
 Schenksstrasse 2. odd. 41.

Razstava Kdor oglašuje, ta napreduje, je pripravljena kot gostujoča razstava in veseli bomo, če nas boste povabili v svojo knjižnico. (helena.janezic@nuk.uni-lj.si)

Helena Janežič,
 Narodna in univerzitetna knjižnica

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA RAZSTAVE JESEN - ZIMA 2006

V Narodni in univerzitetni knjižnici pripravljamo v jesenskem terminu – od septembra do decembra štiri razstave.

Biti pesnik, pomeni videti - Ibsen v našem času

Razstava ob 100. obletnici smrti Henrika Ibsena

Koordinator razstave: mag. Marijan Rupert (NUK)

Termin: 5.oktober - 4. november 2006

Narodna in univerzitetna knjižnica se bo pridružila svetovnemu projektu počastitve stoletnice smrti velikega norveškega književnika Henrika Ibsena,

ki velja za enega od utemeljiteljev moderne evropske drame.

Razstava bo izjemen dogodek tudi v evropskem merilu, saj bodo le v naših razstavnih prostorih na ogled dragocena Ibsenova dela v prvih natisih. Na ogled bo 25 originalnih knjižnih izdaj, ki jih bo posebej za to priložnost prijazno posodila gospa Anne Brit Reigstad iz svoje zasebne zbirke. Drugi del razstave bo predstavil prevode Ibsenovih del v slovenščino, odmeve naših pisateljev in kritikov na njegovo ustvarjalnost ter gledališke uprizoritve Ibsena na slovenskih tleh.

Slika 1: Henrik Ibsen

Henrik Ibsen je s svojim monumentalnim opusom močno vplival tudi na slovensko književnost: prav gotovo je bil eden od

odločilnih vzorov Ivanu Cankarju pri pisanju njegovih najbolj znanih dram ter še celi vrsti drugih slovenskih avtorjev (Kristan, Gangl, Kraigher...) iz obdobja "meščanske dramatike" na prelomu iz 19. v 20. stoletje. O njegovem izrednem vplivu in popularnosti pa zgovorno pričajo tudi številne predstave njegovih del na slovenskih gledaliških odrih, od prve uprizoritve leta 1892 naprej.

Razstava bo nastala v sodelovanju z Veleposlaništvom Kraljevine Norveške, ki je tudi pokrovitelj celotnega programa ob dramatikovi obletnici. Na dan otvoritve razstave bo v Ljubljani namreč potekal tudi simpozij, na katerem bodo ugledni norveški in slovenski strokovnjaki spregovorili o Ibsenovem življenju in delu.

Več informacij o slavnemu dramatikumu in njegovemu delu ter o prireditvah ob njegovi obletnici najdete na internetnem naslovu www.ibsen.net

Ustvarjalci dveh kultur

Avtor: dr. Mihael Glavan (NUK)

Termin: 9. - 25. november 2006

Prireditelja razstave Ustvarjalci dveh kultur sta Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani in Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb.

Predstavljeno bo izbrano slovensko in hrvaško leposlovje in dela humanistične znanosti v obeh državnih središčih.

Razstava je prva skupna akcija slovenske in hrvaške nacionalne knjižnice. Pripravili so jo sodelavci obeh knjižnic, z besedili v katalogu pa bodo sodelovali tudi ugledni profesorji Filozofskih fakultet v Ljubljani in v Zagrebu. Predstavitev v Zagrebu bo obogatena z izvirnimi deli iz fondov tamkajšnje narodne knjižnice in bo spremljala Slovenski slavistični kongres v Zagrebu od 5. do 7. oktobra 2006.

Simon Gregorčič - ob 100. obletnici smrti

Avtor: dr. Mihael Glavan (NUK)

Termin: 30. november - 16. december 2006

Gregorčičeva pesem se je glasila z recitacijskih odrov od čitalniških časov do danes, tolažila je rojake po svetu in bodrila bojujoče se in trpeče v prvi in drugi svetovni vojni. Muzika njegovih verzov je izvabila glasbo mnogim komponistom in marsikatera pesem je na potovanjih med ljudmi ponarodela. Pesnikova zapuščina pričuje o Gregorčičevem pesniškem ustvarjanju, osebнем bivanju v prostoru in času ter hkrati oblikuje in razodeva kulturnozgodovinsko podobo Slovencev od druge polovice 19. stoletja do našega časa.

Slika 2: Razglednica - iz osebne arhiva Simona Gregorčiča

Gregorčič je zapustil bogat osebni arhiv svojih rokopisov, pisem in korespondence, ohranilo se je precej njegovih fotografij, še več likovnih upodobitev pa je nastalo po njegovi smrti. O njegovem življenju in delu pričujejo številne objave še iz časa njegovega življenja in iz stoletja po smrti.

Na razstavi bomo predstavili temeljit izbor izvirnega arhivskega gradiva in prve izdaje tiskov in ga dopolnili z reprodukcijami slikovnega gradiva na plakatih. Razstava je poleg splošne kulturne javnosti namenjena tudi srednješolski mladini.

Odhojene stopinje - ob 85-letnici Zorka Simčiča

Avtorica razstave: Tatjana Kovač (NUK)

Termin: 21. december - 11. januar 2007

Zorko Simčič (1921) se je rodil v Mariboru, kamor se je družina umaknila z Goriških Brd po italijanski zasedbi. Čeprav med vojno ni oblekel nobene vojaške uniforme, je po letu 1945 odšel v Italijo in nato v Argentino. Tu je srčno deloval v kulturnem krogu Slovenske kulturne akcije. V tej skupnosti je nastajal »slovenski čudež« v Argentini.

Zorko Simčič nas je presenetil s svojim literarnim ustvarjanjem. Z umetniško in izpovedno močjo je stopil v vrh slovenskega leposlovja: *Prebujenje*, *Zgodaj dopolnjena mladost*, *Človek na obeh straneh stene*, roman, za katerega je prejel nagrado iz Prešernovega sklada in mnoga druga dela, tudi za otroke.

Preko individualne usode umetnika, občutljivega razumnika želi razstava nakazati kulturno življenje Slovencev v daljni Južni Ameriki

Slika 3: Zorko Simčič

Pisatelj si je v Argentini ustvaril družino. Lok svojega potovanja pa je zaokrožil z vrnitvijo domov, v Slovenijo. "Odhojene stopinje" - pot, ki je puščala sledove...

OBVESTILA

PROGRAM STROKOVNIH SRED 2006/07

Pionirska knjižnica, enota Knjižnice Otona Župančiča, bo tudi v šolskem letu 2006/07 organizirala **Strokovne srede**, posvetovanja mladinskih in šolskih knjižničarjev. Kot običajno se bodo odvijale **drugo sredo v mesecu** (razen aprilske, ki bo izjemoma tretjo sredo v mesecu) **od 9.30 do predvidoma 12. ure v dvorani E3 Cankarjevega doma**.

Kot je običaj, zaenkrat objavljamo zgolj datume in okvirni program Strokovnih, registrirani obiskovalci Strokovnih sred pa boste najkasneje teden dni pred vsakim srečanjem dobili po elektronski pošti podrobnejši program; vse, ki teh programov ne dobivate, pa bi jih radi, naprošamo, da se registrirate na eni od Strokovnih sred ali prek elektronskega naslova: jakob.kenda@lj-oz.sik.si.

Ob sprotnih poročilih s srečanj, simpozijev in kongresov ter obvestilih o dejavnostih bodo osrednje teme in datumi srečanj v šolskem letu 2006/07 sledeče:

11. 10. 2006

Predstavitev novega Knjižnično-muzejskega kviza

8. 11. 2006

Pregledni in priporočilni seznam 2005

13. 12. 2006

Merila za vrednotenje literature

10. 1. 2007

Knjižničarski projekti za mlade

14. 2. 2007

Pripovedovanje mladim

14. 3. 2007

Novosti v stroki mladinske književnosti in knjižničarstva

18. 4. 2007

Mednarodni simpozij ob stoletnici rojstva Astrid Lindgren

9. 5. 2007

Strokovna ekskurzija v knjižnico Vič

Vljudno vabljeni!

Jakob J. Kenda,
Knjižnica Otona Župančiča
enota Pionirska knjižnica

BORZA DELA

PRILOGE

DELO IŠČE

Sem univerzitetna diplomirana bibliotekarka. Študij sem zaključila letos, tako da je moj cilj najprej poiskati pripravništvo. Vendar kljub temu, da sem komaj zaključila študij, so moje izkušnje že kar precejšnje. V času študija sem delala v specialni knjižnici in šolski knjižnici. Po končanem 4. letniku pa sem sprejela delo v splošni knjižnici v okolici Ljubljane. Tako sem v dobrem letu dodobra spoznala delo bibliotekarja-informatorja, delo na informativnem oddelku in na sami izposoji. Sem zelo komunikativna oseba in pripravljena na vsako delo v knjižnici. Delo z ljudmi me veseli, aktivno govorim angleško, prav tako mi tudi znanje nemškega jezika ni tuje. Seveda pa se bom za svoje delo še dodatno izobraževala.

Vesela bi bila vsakega dela, ki zajema področje bibliotekarstva.

Dosegljiva sem na telefonu 031 270 854 ali na e-naslovu barbadur@volja.net (Barbara)

1. V prvi prilogi objavljamo **program in prijavnico** za drugo skupno posvetovanje specialnih in visokošolskih knjižnic **"Informacijska pismenost med teorijo in prakso: vloga visokošolskih in specialnih knjižnic"**, ki bo potekalo **19. oktobra 2006 v Ljubljani**.

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Sekcija za specialne in
Sekcija za visokošolske knjižnice

vabita na

2. skupno posvetovanje specialnih in visokošolskih knjižnic z mednarodno udeležbo
(11. strokovno posvetovanje specialnih knjižnic in 4. strokovno posvetovanje visokošolskih knjižnic)

INFORMACIJSKA PISMENOST MED TEORIJO IN PRAKSO:

vloga visokošolskih in specialnih knjižnic

Ljubljana, Trg republike 3, TR/3, 19. oktober 2006

Program

8.30 - 9.00 **Registracija in sprejem udeležencev**

9.00 - 9.30 **Otvoritev posvetovanja in pozdravni nagovori**

9.30 - 11.00 **INFORMACIJSKO OPISMENJEVANJE V SVETU**

moderatorica: mag. Helena Pečko-Mlekuš

mag. Zdravka Pejova: Informacijska pismenost: iz globalnih izkušenj k nacionalnim pobudam

Sheila Webber: Information literacy in higher education

Kaisa Sinikara: Information literacy between the theory and practice: experiences of the Finnish university libraries

11.00 - 11.45 **Posterska sekcija in odmor za kavo**

- 11.45 - 12.30 **VKLJUČEVANJE KNJIŽNIC V PROCES INFORMACIJSKEGA OPISMENJEVANJA V SLOVENIJI**
moderatorica: Kristina Hacin-Ludvik
- dr. Silva Novljan:** Nacionalna strategija za razvoj pismenosti posega tudi v delovanje visokošolskih in specialnih knjižnic
- dr. Primož Južnič:** Specialne in visokošolske knjižnice - nujnost povezovanja na področju informacijskega opismenjevanja
- 12.30 - 13.00 **Predstavitev sponzorjev**
- 13.00 - 14.30 **Odmor za kosilo**
- 14.30 - 15.45 **PROGRAMI IN EVALVACIJA VEŠČIN INFORMACIJSKEGA OPISMENJEVANJA**
moderatorica: mag. Anamarija Rožić
- dr. Tomaž Bartol:** Knjižnica kot pedagoško znanstveni laboratorij, informatika kot znanstvena disciplina
- mag. Zdenka Petermanec:** Prednosti informacijske pismenosti za uspešen študij: izvedba informacijskega opismenjevanja na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru
- mag. Mirjam Kotar, mag. Janez Jug, Nataša Godec:** Informacijsko opismenjevanje kot izziv izobraževalne dejavnosti Osrednje družboslovne knjižnice Jožeta Goričarja
- mag. Angela Čuk:** Sodelovanje specialne knjižnice v Krki, d.d. pri izbiri ustreznih informacijskih virov in vrednotenju informacij : primer informacijskega opismenjevanja
- 15.45 - 16.30 **Posterska sekcija in odmor za kavo**
- 16.30 - 18.00 **OKROGLA MIZA - Informacijsko opismenjevanje kot del prenovljenih študijskih programov in vključevanje knjižnic v ta proces**
moderatorici: Mojca Dolgan-Petrič, mag. Zdravka Pejova
- 18.00 - 18.30 **Zaključek posvetovanja**
- 18.30 **Zaključna slovesnost posvetovanja**

Posterska sekcija

mag. Andreja Grčar: **Vpliv programa informacijskega opismenjevanja na izboljšanje informacijske pismenosti: primer predmeta informatika v športu na Fakulteti za šport**

Nataša Kodrič, mag. Gorazd Vodeb: Informacijsko opismenjevanje uporabnikov v NUK

Jurko Starc: Informacijsko opismenjevanje v specialnih knjižnicah - primer dobre prakse KIC MORS

Boža Oberč, mag. Nana Turk: Izobraževanje uporabnikov CMK: rezultati ankete

Nataša Bolčina, Martina Petan, Tomaž Ulčakar, Slavica Zrakič: Visokošolske knjižnice – aktivne udeleženke bolonjskega procesa? Primer Centralne ekonomske knjižnice

Špela Razpotnik, mag. Darija Rozman: Univerzalna decimalna klasifikacija v slovenskih knjižnicah

Hedvika Pavlica Kolman: Seznanjenost slovenskih visokošolskih knjižničarjev s pedagoškimi metodami izobraževanja uporabnikov

mag. Simona Juvan, Maja Božič, dr. Tomaž Bartol, dr. Nataša Siard, Barbara Černač, mag. Karmen Stopar: Informacijska pismenost študentov četrtega letnika Biotehniške fakultete

Alenka Štante, Slavica Šmuc: Informacijska pismenost na Institutu "Jožef Stefan", v Ljubljani

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa

Programski odbor

mag. Karmen Stopar (predsednica; BF), Zlatka Rabzelj (podpredsednica; MORS), dr. Melita Ambrožič (NUK), Mojca Dolgan-Petrič (NUK), Kristina Hacin-Ludvik (BS), dr. Primož Južnič (FF), Smilja Pejanovič (CTK), mag. Zdravka Pejova, mag. Zdenka Petermanec (EPF), mag. Anamarija Rožić (MF).

Organizacijski odbor

mag. Karmen Stopar (predsednica; BF), Zlatka Rabzelj (podpredsednica; MORS), Maja Božič (GIS), Stanka Jelenc (MF), mag. Simona Juvan (BF), mag. Mirjam Kotar (FDV), Andreja Može (Statistični urad RS), Vesna Slabe (UI).

Kotizacija

Kotizacija za udeležbo na posvetovanju je za člane bibliotekarskih društev **20.000,00 SIT**, za ostale pa **25.000,00 SIT**. Vključuje konferenčno gradivo z zbornikom, okrepčila med odmori, družabni program in kosilo. Za študente bibliotekarstva je udeležba na posvetovanju brezplačna, vendar brez zbornika in kosila. Prijava je obvezna. Kotizacije so oproščeni tudi člani programskega in organizacijskega odbora, med aktivnimi udeleženci pa še prvi avtorji prispevkov in posterjev.

Prijave in odjave

Prijave sprejemamo do **2. oktobra 2006**. Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti ali po faksu na naslov:

Polona Marinšek, NUK, Turjaška 1, 1000 Ljubljana

Tel.: 01/2001 160, Fax: 01 2001 192. Dodatne informacije: polona.marinsek@nuk.uni-lj.si

Skrajni rok za morebitno **odpoved** (pisno) je **9. oktober**, za kar zaračunamo administrativne stroške v višini 10% kotizacije. Po tem datumu zaračunamo celotno kotizacijo. Prijavnice brez žiga in podpisa odgovorne osebe so neveljavne.

Spletna stran posvetovanja

http://www.zbds-zveza.si/posvetovanja_sekcije.asp

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Sekcija za specialne knjižnice in Sekcija za visokošolske knjižnice

2. skupno posvetovanje specialnih in visokošolskih knjižnic z mednarodno udeležbo
(11. strokovno posvetovanje specialnih knjižnic in 4. strokovno posvetovanje visokošolskih knjižnic)

INFORMACIJSKA PISMENOST MED TEORIJO IN PRAKSO:

vloga visokošolskih in specialnih knjižnic

Ljubljana, Trg republike 3, TR/3, 19. oktober 2006

PRIJAVNICA

Ime in priimek udeleženca: _____

Uradni naziv ustanove - plačnika: _____

Naslov ustanove: _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Tel.: _____ Fax: _____

E-pošta: _____

Zavezanec za DDV (ustrezno obkroži): da ne

Davčna številka: _____ Matična številka: _____

Član društva bibliotekarjev (katerega): _____

Dovoljujem uporabo svojih osebnih podatkov pri vodenju evidenc in obdelavi podatkov za potrebe strokovnega posvetovanja in sicer v skladu z zakonodajo s področja varovanja osebnih podatkov.

Podpis udeleženca/ke:

Podpis odgovorne osebe:

Datum:

Žig:

Kosilo (ustrezno obkroži): DA - mesni meni DA - vegetarijanski meni NE

PRIJAVE sprejemamo do **2. oktobra 2006**. Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti ali po faksu na naslov:

Polona Marinšek, NUK, Turjaška 1, 1000 Ljubljana

Tel.: 01/2001 160, Fax: 01 2001 192. Dodatne informacije: polona.marinsek@nuk.uni-lj.si

Skrajni rok za morebitno **odpoved** (pisno) je **9. oktober**, za kar zaračunamo administrativne stroške v višini 10% kotizacije. Po tem datumu zaračunamo celotno kotizacijo. Prijavnice brez žiga in podpisa odgovorne osebe so neveljavne.

KOTIZACIJA: člani bibliotekarskih društev **20.000,00 SIT**, ostali **25.000,00 SIT**. Vključuje konferenčno gradivo z zbornikom, okrepčila med odmori, družabni program in kosilo. Za študente bibliotekarstva je udeležba na posvetovanju brezplačna, vendar brez zbornika in kosila. Obvezna je prijava. Kotizacije so oproščeni tudi člani programskega in organizacijskega odbora, med aktivnimi udeleženci pa še prvi avtorji. **Kotizacijo plačate po prejemu računa.**

Spletna stran posvetovanja: http://www.zbds-zveza.si/posvetovanja_sekcije.asp

Če bo vaša ustanova izstavila naročilnico, jo pošljite na naslov: ZBDS, Turjaška 1, 1000 Ljubljana

Prijavnico pošljite najkasneje do 2. oktobra 2006 !